

Investeren in innovatie voor toekomstbestendige zorg

Met het Voorop in Zorg-fonds stimuleert Coöperatie VGZ innovatieve oplossingen die bijdragen aan toegankelijke en betaalbare zorg. Financial Investigator sprak met een van de initiatiefnemers, Erik Jan van Bergen, Managing Director Health Impact Investeren bij Coöperatie VGZ.

Door Daan Nijssen

Wat is het doel van het Voorop in Zorg-fonds en waarom heeft VGZ dit fonds geïntroduceerd?

‘We vinden gezonder leven belangrijker dan ooit, maar gezond zijn is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Gelukkig hebben we in Nederland goede, toegankelijke en betaalbare zorg. Dat willen we graag zo houden. Daarom zet VGZ zich als coöperatie zonder winstoogmerk in voor een gezonder Nederland en vernieuwing van de zorg. Proces- en productinnovatie helpen hierbij. Met het Voorop in Zorg-fonds wil VGZ innovatie aanjagen om zorg toekomstbestendig te houden. Het fonds levert financieel kapitaal aan innovatieve bedrijven. En we helpen onze portfolio-bedrijven bij zaken als marktintroductie en opschaling in Nederland door toegang te bieden tot onze expertise over bijvoorbeeld vergoedingen, marktom-

vang, huidige zorgpaden, contracterings- en verdienmodellen.’

Hoe combineren jullie maatschappelijk en financieel rendement?

‘Als impactinvesteerder willen we ons kapitaal inzetten voor een positieve verandering in de Nederlandse gezondheidszorg. Het betaalbaar en toegankelijk houden van die zorg is voor ons een belangrijke maatschappelijke opdracht en gaat hand in hand met het nastreven van een gezond financieel rendement. Beide zijn even belangrijk. Om impact in de zorg meetbaar te maken, ontwikkelen we samen met een aantal gelijkgestemde investeerders een uniform raamwerk om de impact van onze investeringen consequent te beoordelen. VGZ wil daarnaast een marktconform financieel rendement behalen op al haar beleggingen, om zo de maandelijkse premies voor de leden zo laag mogelijk te houden. Dat geldt ook voor de investeringen van het Voorop in Zorg-fonds. Hier toetsen we altijd of beide doelstellingen bereikt kunnen worden.’

Hoe ziet de samenstelling van het team eruit?

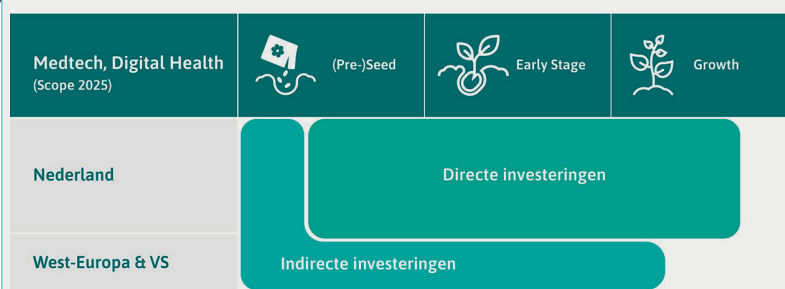
‘Ons beheerteam bestaat uit zes personen met expertise op het gebied van zorg, commercie, IT, financiën en impact. Het team werkt bij elke investering nauw samen met de relevante experts in onze Zorg, Leden en IT-divisies. In de praktijk gaat het dan om zorginkopers, innovatiespecialisten, medisch adviseurs, business developers, marketeers en data scientists. Onze collega's beschikken op hun eigen vakgebieden over diepgaande specialistische kennis en hebben goede netwerken in het Nederlandse zorgecosysteem van onder meer toezichthouders, centrale/lokale overheden, zorgorganisaties en belangenverenigingen voor patiënten en zorgprofessionals.’

Hoe worden de bedrijven waarin jullie investeren geselecteerd?

‘Ons beheerteam gebruikt in haar investeringsproces vijf belangrijke aandachtsgebieden om potentiële investeringen te selecteren. Daarvan zijn de volgende twee specifiek voor VGZ:

- **Maatschappelijke impact:** Hoe gaat een innovatie op termijn bijdragen aan de betaalbaarheid en toegankelijkheid van de zorg voor onze leden?
- **Additionaliteit:** Welke waarde kan VGZ aan de onderneming toevoegen door te investeren?

FIGUUR 1: MEDTECH, DIGITAL HEALTH



Bron: VGZ

Daarnaast zijn er aandachtsgebieden die ook door veel andere investeerders gebruikt worden:

- **Waardepropositie:** Dit betreft de huidige status van het product of de dienst. Wat moet er nog gebeuren en wat maakt het uniek? Welke zorgbudgetten en/of betaaltitels zijn er al? Wat is de marktpotentie en positionering van het product, en hoe ziet het businessmodel eruit?
- **Stakeholderanalyse:** Dit gaat over de kwaliteit van het managementteam, de concurrentie, marktverhoudingen, key opinion leaders en welke inkopers/financiers/gebruikers winnen of verliezen als gevolg van de innovatie.
- **Financiële analyse:** Hierbij wordt nauwkeurig gekeken naar onder meer het marktpotentieel, omzetspotentieel, waardering, financiële en juridische documentatie.

Op welke thema's concentreert het Voorop in Zorg-fonds zich?

'Het Voorop in Zorg-fonds investeert in Medtech, Healthtech, Digital Health Services & data-uitwisseling. We focussen hierbij op bedrijven die oplossingen bieden voor het verhogen van het arbeidspotentieel, het verlagen van het zorggebruik en de vermindering van de zorginstroom. Zo besparen we tijd voor zorgprofessionals, zetten we hulpmiddelen slimmer in en leveren we een bijdrage aan de zelfregie van patiënten.'

Hoe bepalen jullie of een bedrijf bijdraagt aan toegankelijke en/of betaalbare zorg?

'Wij verwachten jaarlijks meer dan 100 investeringsproposities binnen te krijgen. Met het beheerteam maken we een eerste 'screening' op de potentiële bijdrage aan de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg. De kansrijkere proposities bespreken we met de relevante experts uit de Zorg, Leden en IT-divisies. Zij hebben door hun dagelijkse werk in de regel veel gedetailleerde kennis over de specifieke deelterreinen en helpen ons om de beoogde impact in kaart te brengen.'

Hoe maken jullie de keuze tussen seed-, early stage- en growth-bedrijven? En tussen directe en indirecte investeringen? Zijn er geografische voorkeuren?

'Onze focus ligt voornamelijk op seed- en early stage-bedrijven. Door in deze vroege fase betrokken te zijn, kunnen we met onze

kennis, kunde en toegang tot ons netwerk deze bedrijven helpen zich sneller te ontwikkelen. Bij investeringen in growth-bedrijven kijken we met name naar bedrijven die de strategische doelstellingen van VGZ versnellen.

Geografisch streven we ernaar dat zoveel mogelijk van onze investeringen landen in de Nederlandse markt. In de Europese markt trekken we op in consortia van gelijksoortige investeerders. We staan slechts beperkt open voor investeringen in de VS en de rest van de wereld, omdat onze grootste toegevoegde waarde zit in het Nederlandse zorgecosysteem.

De nadruk ligt op directe investeringen in bedrijven, waarbij ook ruimte is voor indirecte investeringen door samenwerkingen met een beperkt aantal fondsmanagers en partners die ook buiten Nederland actief zijn met vroege fase-investeringen in de gezondheidszorg. Zij bieden ons in specifieke segmenten de schaal, de ervaring, de kennis en/of het netwerk die vooral als Nederlandse zorgverzekeraar niet makkelijk te behalen valt.'

Wat zijn de grootste uitdagingen bij zorginvesteringen?

'Vernieuwing in de zorg is per definitie uitdagend, omdat de kosten en baten van veel innovaties vaak bij verschillende partijen in de keten vallen. Dit kan adoptie in de weg staan. Het is daarom van extra belang om de hindernissen aan de inkoperskant zorgvuldig in kaart te brengen: is er budget, past de oplossing in het vergoedingsstelsel, of moet er nog een betaaltitel komen? Maar ook wanneer deze businesscase helder is, blijft het pad naar de markt zeer uitdagend. Productinnovaties in de zorg kennen namelijk langlopende en kostbare regulatoire trajecten waarin doelmatigheid en veiligheid uitvoerig worden getoetst alvorens een product commercieel verkocht mag worden.

Het vereist van investeerders dan ook een lange adem, waarbij het helpen versnellen van de doorlooptijd veel waarde toevoegt. Lang niet iedere investeerder is hier echter toe bereid of voldoende toe geëquipeerd. Wij zien in de huidige markt dan ook een terugtrekkende beweging van investeerders om juist in deze risicovolle sector vroege fase-kapitaal te verstrekken. Wij hopen met het Voorop in Zorg-fonds aan deze uitdaging bij te dragen.' ■



Erik Jan van Bergen

Managing Director
Health Impact Investeren,
Coöperatie VGZ

IN HET KORT

Het Voorop in Zorg-fonds is door VGZ, als coöperatie zonder winstoogmerk, opgericht om innovatie in de Nederlandse gezondheidszorg te stimuleren.

Het fonds heeft marktconforme financiële en maatschappelijke impactdoelstellingen, die beide even belangrijk zijn.

VGZ stelt haar financieel en menselijk kapitaal ter beschikking aan geselecteerde ondernemingen.

Investeringen worden beheerd door een VGZ-team van zes personen in nauwe samenwerking met verschillende experts uit de Zorg, Leden en IT-divisies van VGZ.

De grootste uitdagingen zijn de benodigde specialistische zorgkennis en de lange doorlooptijden voor markttoegang van zorginnovaties.